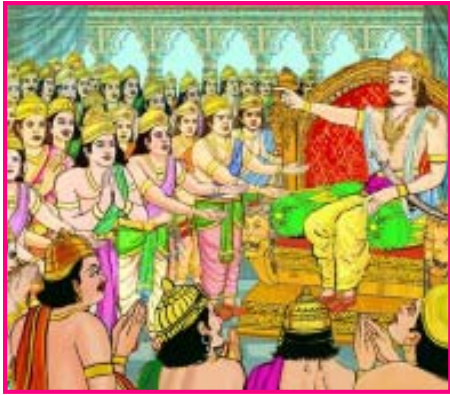

(બાળ-વાર્તા) "મહારાજ મહાવરાવની ન્યાયપ્રિયતા"

કડી નગરમાં રાજા મહાવરાવનું રાજ્ય હતું. મહારાજ મહાવરાવ દયાળુ અને ન્યાયપ્રિય રાજવી હતા. પ્રજાના સુખ-દુઃખનું હંમેશાં ધ્યાન રાખતા હતા. એમના રાજ્યમાં શાંતિ હતી. પ્રજા સુખી હતી. પરંતુ કોઈપણ કારણે કોઈ ગુનો કરે, તો મહારાજ મહાવરાવ એમને સજ્યામાં સજા કરતા.

એક દિવસ મહારાજ મહાવરાવ પોતાનો દરબાર ભરીને બેઠા હતા. ત્યાં સૈનિકો એક સુંદર યુવકને પકડીને લાવ્યા. બોલ્યા - "મહારાજ, આ યુવકને અમે પકડ્યો છે. તે ચોરી કરી રહ્યો હતો. આપ એને સજા કરો."

“તે ચોરી કેમ કરી?” - રાજાએ ફરી પૂછ્યું. “મારી ધરડી માતા માંદી છે, એની દવા માટે મારી પાસે પૈસા નથી. મારી પાસે જમીન-જાગીર પણ નથી. મને કોઈ કામ પણ આપતું નથી. મારી માંદી માતા માટે દવા લાવવી પૂબ જ જરૂરી છે. આ માટે મેં આ નગરની ધનવાન વ્યક્તિના ત્યાં ચોરી કરી છે. કોઈ ગરીબને મેં હરાન કર્યો નથી.”

પેલો યુવક શાંત ભાવથી ચૂપ રહ્યો. મહારાજ મહાવરાવે કહ્યું - “તું આખી રાત વિચાર કરી લે. સવારે અમને કહેજે કે તને કઈ રીતના મૃત્યુની સજા કરવામાં આવે?”

★ જાણકારી ★

(૧) દુનિયાનો પહેલો માનવસર્જિત રોબોટ ઈલેક્ટ્રોનિક હતા. જેને ૧૯૩૮માં વેસ્ટિંગ હાઉસ દ્વારા બનાવવામાં આવ્યો હતો. સાત ફૂટ લાંબો આ રોબોટ ૭૦૦ ભાષાઓ જાણતો હતો.

- (૨) રોબોટ દ્વારા હાલના સમાચાર પહેલીવાર ૧૯૮૧માં મળ્યા. જ્યારે રોબોટના હાથે જાપાનમાં એક ફેક્ટરીમાં કામ કરનાર એક વ્યક્તિ કાવાસ્કીની હાલના કરવામાં આવી હતી.
- (૩) આજે ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રમાં ઘણા રોબોટોનો ઉપયોગ જુદા-જુદા કામો કરવામાં આવી રહ્યો છે અને એમાં અર્ધ જાપાનમાં છે.
- (૪) અમેરિકાના સૈન્ય વિભાગમાં લગભગ ૪૦૦૦ રોબોટોની સેવાઓ લેવામાં આવી રહી છે. ત્યાં સુધી કે એનો ઉપયોગ ઈરાક અને અફઘાનિસ્તાનમાં રસ્તાની બાજુમાં લગાવવામાં આવેલા બમ્બનો ઉડાણથી ઉપયોગ કરવા માટે થઈ રહ્યો છે.
- (૫) લિયોનાર્ડો ડે વિન્ચીએ પણ સન ૧૪૮૫માં માનવસર્જિત રોબોટ બનાવવાની યોજના કરી હતી.
- (૬) ભારતના મધ્યપ્રદેશમાં આવેલ બાંદ્રવગઢ અભયારણ્યમાં વાઘનું નજદીકથી અવલોકન કરી શકાય છે.
- (૭) વાઘની ગર્જના એક માઈલ દૂરથી સાંભળી શકાય છે.
- (૮) ચીનની સ્વાસ્થ્યવર્ધક દવાઓ માટે સૌથી વધુ વાઘનો શિકાર કરવામાં આવે છે.
- (૯) જંગલમાં રહેનારા વાઘની ઉંમર સામાન્ય રીતે દસ વર્ષની હોય છે, જ્યારે સંગ્રહસ્થાનમાં રાખવામાં આવતા વાઘ વીસ વર્ષ સુધી જીવી શકે છે.
- (૧૦) માનવી કરતા વાઘ છ ઘણું વધુ સ્પષ્ટ જોઈ શકે છે. ત્યાં સુધી રંગોની ઓળખ પણ વાઘને માણસ કરતા વધુ સારી હોય છે.
- (૧૧) એજટેક્સ ધનવાન તથા શક્તિશાળી લોકો હતા, જે દક્ષિણ અમેરિકામાં રહેતા હતા. પરંતુ ૧૫૨૧ ઈ.સ.માં એમને કાર્ટેસે હરાવ્યા. એમણે સોનું તથા બીજા કિંમતી વસ્તુઓ માટે એમના શહેરોને ઇન્ન-ભિન્ન કરી નાંખ્યા. આ બધી કરેલી વૃંદ તેઓ સ્પેનની રાણી પાસે લઈ ગયા.
- (૧૨) હેનરી આઠમા ઈંગ્લેન્ડના ચર્ચના પહેલા અધ્યક્ષ હતા. એમણે કેથોલિક મઠોને બંધ કરી દીધા તથા એમની કિંમતી વસ્તુઓને યુદ્ધમાં કે નવા ગિરજાધર બનાવવામાં ખર્ચા નાંખી.
- (૧૩) ટયુર્સ એ રાજા અને રાણીઓ હતી, જેમણે ઈંગ્લેન્ડ પર લગભગ ૨૦૦ વર્ષ રાજ્ય કર્યું. એમને ‘ટયુર્સ’ એટલા માટે કહેવામાં આવતા હતા કારણ ટયુર્સ એમનું ઉપનામ હતું. એમાં સૌથી વધુ જાણીતો હતો હેનરી આઠમા. જેમણે ૧૫૦૦ ઈસ્વી દરમિયાન રાજ્ય કર્યું.
- (૧૪) મહારાણી એલિઝાબેથ ટયુર્સમાં છેલ્લા હતા. એમણે કદી લગ્ન ના કર્યા. જ્યારે એમનું મૃત્યુ થયું ત્યારે એમના દૂરના કાકાના દીકરા ભાઈ સ્કોટલેન્ડનો જેમ્સ છઠ્ઠો, ઈંગ્લેન્ડનો રાજા બન્યો. એનું ઉપનામ ‘સ્કોટ’ હતું, એટલે એમના પછીના રાજાજકર્તાઓ ‘સ્કોટ’ કહેવાયા.
- (૧૫) ૧૯૫૮માં સ્પેને સમુદ્રી જહાજોનો એક ‘બેરો’ ઈંગ્લેન્ડ પર આક્રમણ કરવા માટે રવાનો કર્યો. ઈંગ્લેન્ડની નૌકા સેનાના અધ્યક્ષ ફ્રાન્સિસ ડ્રેકને આ વાતની ચિંતા ન હતી કે સ્પેનિસ જીતી જશે. ત્યાં સુધી કે લડવા જતા પહેલા એમણે ‘બ્રાઉલ્સ’ની રમતને જે તેઓ રમી રહ્યા હતા, તે પૂરી કરી.
- (૧૬) ‘મેરી રોજ’ હેનરી નૌકા સેનાનું ગૌરવ હતું. એમને ઉપર લાવવા માટે ઘણું ધન ખર્ચ કરવામાં આવ્યું. પરંતુ જ્યારે રાજાશાહીના લોકો એમને જોવા માટે આવ્યા, બંદર છોડતા પહેલાં જ ડૂબી ગયું.

પ્રશ્નોત્તરી

- પ્રશ્ન- ‘મિડ-ડે-મિલ’ એટલે કે મધ્યાહન ભોજનની શરૂઆત કયા પ્રદેશમાંથી થઈ? જવાબ- તામિલનાડુ
- પ્રશ્ન- ઉચ્ચત્તમ ન્યાયાલય (સુપ્રીમ કોર્ટ) બધા રાજ્યોમાં એને લાગુ પાડવાનો આદેશ ક્યારે આપ્યો? જવાબ- ૨૦૦૧માં
- પ્રશ્ન- આફ્રિકા-અમેરિકાનો બરાબરીના હક માટે આંદોલન ક્યારે થયું? જવાબ- ૧૦૫૦ના દશકાના અંતમાં.
- પ્રશ્ન- રોજા પાર્કર્સ કોણ હતી? જવાબ- આફ્રિકા-અમેરિકન મહિલા.
- પ્રશ્ન- રોજા પાર્કર્સની સાથે શું બન્યું હતું? જવાબ- પાર્કર્સને એક ગોરાએ બસમાં જગ્યા આપવા માટે ના પાડી દીધી હતી.
- પ્રશ્ન- અમેરિકામાં નાગરિક અધિકાર અભિનિયમ ક્યારે લાગુ પાડવામાં આવ્યો? જવાબ- ૧૯૬૪માં.

બાળ દોસ્તો, કડીના ઔદ્યોગિક વિકાસમાં જેમનું મહત્વનું પ્રદાન રહ્યું છે, એવા કેટલાક વિશિષ્ટ મહાનુભાવોમાં એક મહત્વનું નામ છે - શ્રી માણેકલાલ માધવલાલ પટેલ (એમ. એમ. પટેલ)

“કિશોર યશ્ત્રિ” ઔદ્યોગિક નગરી કડીના શિલ્પી માણેકલાલ એમ. પટેલ

વર્ષો પહેલાની વાત છે. કડીની છોટાલાલ મિલ, એ સમયના મારવાડી શેઠ - કાપડિયા શેઠે અચાનક જ બંધ કરવાનો નિર્ણય લીધો. એમની પાસે બહાનાં તો અનેક હતાં. મજૂરો બરાબર સહકાર નથી આપતાં, મજૂર મહાજન માથાફૂટ કરે છે, ઉત્પાદન ઘટી ગયું છે. આર્થિક નુકસાની બહુ આવે છે. આ બધાંજ બહાનાં હતાં, વાસ્તવિકતા જુદી હતી. પરંતુ આ મારવાડી શેઠીયાને નહોતી મિલની પડી, નહોતી મજૂરોની પડી, એમને તો પૈસા અને કમાણીની પડી હતી. એ સમયે આ શેઠની ભત્રીજી ડીમ્પલ કાપડિયા, જે પછી તો ફિલ્મ જગતની ખ્યાતનામ અભિનેત્રી બની ગયેલી. તેને એક કાર્યક્રમમાં બોલાવી, આ વાતની તેની સાથે ચર્ચા થઈ. આ બુદ્ધિશાળી યુવતીએ તેના કાકા કાપડિયા શેઠને સમજાવ્યા. પરંતુ કઈ પરિણામના આવ્યું અને અંતે કડીની મિલ બંધ થઈ. મિલના મજૂરો બેકાર બન્યા. આખા ગામ માટે આ મોટો ચિંતાનો વિષય હતો. શું કરવું? આ મિલ મજૂરોની ચિંતા આખા ગામને હતી, ગામના આગેવાનોને હતી. આ સુજલામ સુકલામ ધરતી કડીની એક વિશિષ્ટતા રહી છે કે બીજાના દુઃખમાં સહભાગી થવું. ગામનાં આગેવાનો જવેરી આર.ટી. હાઈસ્કૂલ જે ગામ વચ્ચે આવેલી છે, ત્યાં ભેગા થયા. સૌના મનમાં એક જ ચિંતા હતી, ગામના મિલ મજૂરોની, તાલકાલિક કોઈ નિર્ણય લઈ, આ મિલ મજૂરોની સમસ્યા હલ કરવી જરૂરી હતી. આ મિલ મજૂરો હતા કડીના સ્થાનિક અને કડીની અ ૧ જુ ૬ ૧ ૧ જુ ૬ ૧ ૧ ગામડાઓના.

પિતાશ્રી), ડો. માણેકલાલ પટેલ (કડી સર્વ વિદ્યાલય હસમુખ પટેલના પિતાશ્રી), પારેખ શેઠ, યુનાભાઈ વકીલ, છગનાભાઈ વકીલ, પ્રહલાદભાઈ ભગત (ધારાસભ્ય), બાબુભાઈ ભંડારી, આવા ઘણા બધા આગેવાનો એકઠા થયા. દરેકે પોતપોતાના વિચારો વ્યક્ત કર્યા, આ માટે સમિતિ પણ રચવામાં આવી, અને આપણા આ માનવરત્ન માણેકલાલ ભાઈ એ જવાબદારી સંભાળી લીધી.

પછી તો નક્કી કરવામાં આવ્યું કે કડીને ઔદ્યોગિક નગર તરીકે વિકસાવવામાં આવે તો બધી સમસ્યા હલ થઈ જાય. આ પુણ્યભૂમિ ઉપર તો કેટકેટલા સંતોની કૃપા છે. સંત જાવલી મહારાજ, સંતશ્રી સોમેશ્વર તીર્થ, બંસીવાલા, બાલાપીર ઉપરાંત મા મેલડી માં, સિંધવાઈ માતા, યવતેશ્વર મહાદેવ, ઓ ધડનાથ મહાદેવ, સહજાનંદ સ્વામીએ તો આ ભૂમિ પર પગલાં પાડેલાં, આ બધાની ગામ પરની કૃપા અને ગામનાં આગેવાનોનું દૃઢ મનોબળ, અને માણેકલાલ એમ. પટેલ જેવા મક્કમ મનના માનવીનું માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિઓ- આરંભાઈ.

પછી તો આપણા આ સંનિષ્ઠ આગેવાનોએ શ્રી માણેકલાલ એમ. પટેલની આગેવાની હેઠળ સરકારમાં સચોટ રીતે રજૂઆત કરી. અને ઈશ્વર કૃપાએ ધાર્યું પરિણામ આવ્યું. રાજ્ય સરકારે કડીને “પછાત વિભાગ” તરીકે જાહેર કર્યું. આ કારણે કડીને ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે કેટલાક વિશિષ્ટ લાભો મળે એ માટે જી.આઈ.ડી.સી.ના એક વિશિષ્ટ અધિકારી પોતાની ટીમ સાથે કડીની મુલાકાતે આવ્યા.

કાંચદાના નિષ્ણાત માણેકલાલ પટેલે એમને કાંચદાકીય રીતે પૂરી સમજ આપી. ઉપરાંત આ અધિકારી પોતાની ટીમ સાથે કડીની મુલાકાતે આવ્યા. કાંચદાના નિષ્ણાત માણેકલાલ પટેલે એમને કાંચ ઉદ્યોગ, અહીંની મોટી કંપનીઓ જેવી કે “સેરા સોનીટરી વેર” કમ્પો અને વોશ બેંજિન બનાવે છે, જ્યારે સોમાણી કંપની “ટાઈલ્સ” બનાવે છે. આ બન્ને કંપનીઓનો માલ વિશ્વભરના દેશોમાં જાય છે.

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રે કડીની જે કાયાપલટ થઈ છે, એમાં શ્રી માણેકલાલ પટેલ અને એમના સાથી આગેવાન મિત્રોએ પોતાનો કિમતી સમયનો ગામના હિતમાં ભોગ આપી, આ અધિકારીઓની સાથે રહી ૧૦૦ એકર જમીનનું સર્વે

માણેકલાલ પટેલ અને એમના સાથીઓનું મહત્વનું યોગદાન રહેલું છે. “ઉદ્યોગરત્ના”ના સન્માનથી સન્માનીત આ મહા માનવે કડી નાગરિક બેન્કના સ્થાપના કાળથી મેનેજિંગ ડિરેક્ટર હોવાના નાતે, કડી નાગરિક બેન્કના સહયોગથી પાંચ રિફાઈનરીઓ કડીમાં સ્થાપી છે.

આજે કડીમાં ૧૫૦ ઓઈલ મિલ, ૫૦ જીનિંગ ફેક્ટરીઓ ધમધમી રહી છે, એનો યશ પણ કડી નાગરિક બેન્કને અને આ બેન્કના સ્થાપના કાળથી મેનેજિંગ ડિરેક્ટર શ્રી માણેકલાલ પટેલને જરૂરથી આપી શકાય. કડી આજે આ ઉદ્યોગો માટે તો એશિયાનું મોટામાં મોટું સેન્ટર ગણાય છે.

ઔદ્યોગિક ક્ષેત્રની શ્રી માણેકલાલ પટેલની સેવાઓ તો અભિનંદનીય રહી છે જ ઉપરાંત સમાજ સેવા પ્રત્યે પણ તેઓ એટલા જ જાગૃત છે. ઘણા સમય પહેલાં, તેઓ જ્યારે લાયન્સ કલબ કડીના પ્રમુખ હતા, ત્યારે એવું બનેલું કે, એ વર્ષે સતત વરસાદના કારણે જ્યારે આજુબાજુ પાણી ભરાઈ ગયા હતાં, ગામડામાં તો બોટમાં જવું પડે એવી સ્થિતિ હતી, ત્યારે આ સંસ્થા “લાયન્સ કલબ કડી”એ શ્રી માણેકલાલ પટેલના માર્ગદર્શન હેઠળ ૫૬ પેકેટ પહોંચાડવા અને સતત વરસાદના કારણે, ગરીબો માટેની આવા યોજનામાં લાયન્સ કલબ ઓફ કડી દ્વારા ૧૦૦૦ મકાનો બાંધી આપ્યા.

કડીના સરકારી દવાખાનામાં દર્દીઓ માટે જરૂરી સગવડ ના હોવાથી, શ્રી માણેકલાલ પટેલે, કડી ભાગ્યોદય, અદ્યતન હોસ્પિટલની સ્થાપના કરી, જે આજે પણ કડી અને કડી આજુબાજુના ગામડાઓના દર્દીઓ માટે તો આશીર્વાદ સમાન છે.

આવા ઉદ્યોગ અને સમાજ સેવાના યશસ્વી માનવરત્નને અંતરના ઉમળકાથી આવકારીએ, બિરદાવીએ અને પ્રભુ તેમને તેમની સેવા પ્રવૃત્તિઓ માટે ખૂબ ખૂબ શક્તિ બક્ષે એવી પ્રભુ પ્રાર્થના સાથે વિરમીએ.

“બાળ દોસ્તો, તમે જાણો છો ?”

- ૧૯૮૫- રશિયામાં મિખાઇલ ગોર્બાચોવના હાથમાં સત્તાના સૂત્રો.
- ૧૯૮૬- અમેરિકન સ્પેસ શટલ ‘ચેલેન્જર’ ભસ્મીભૂત.
- ૧૯૮૭- અમેરિકી પ્રમુખ રોનાલ્ડ રેગનનું ઈરાન ગેટકોભાંડ, ફીજમાં લશ્કરી બળવો.
- ૧૯૮૮- પૃથ્વી મિસાઈલ પરીક્ષણ. પાકિસ્તાન પ્રમુખ જનરલ ઝિયાનું મૃત્યુ.
- ૧૯૮૯- અમેરિકાના ૪૧મા પ્રમુખ જ્યોર્જ બુશ. સામ્વાદી રાષ્ટ્રોમાં લોકશાહીનો ઉદય.
- ૧૯૯૦- પૂર્વ અને પશ્ચિમ બે જર્મનીનું એકીકરણ.
- ૧૯૯૧- અમેરિકન સાથીદળોનો ઈરાક સામેના યુદ્ધમાં વિજય-કુવૈત મુક્ત થયું. સોવિયેટ સંઘનું વિઘટન, રાજ્ય ગાંધીની હત્યા.
- ૧૯૯૨- અફઘાનિસ્તાનમાં મજબુલ્લાના શાસનનો અંત.
- ૧૯૯૩- ઈઝરાયલ અને પી.એલ.ઓ. વચ્ચે શાંતિ સમજૂતી. ન-મુબઈમાં એક સાથે વિવિધ સ્થળે બોમ્બ ધડાકા થયા.
- ૧૯૯૪- દક્ષિણ આફ્રિકામાં સર્વ પ્રથમવાર રંગભેદ વગરની લોકશાહી ઢબે ચૂંટણીઓ યોજાઈ. ૨૬ વર્ષના કારાવાસ પછી નેલ્સન મંડેલા પ્રમુખ થયા.
- ૧૯૯૫- ઈઝરાયલી વડાપ્રધાનશ્રી ચિત્તકાકરે ભીનની હત્યા.

“રમતો-જમતો એકઠાં”

સસલા ભાઈ તો બીજા એવા પાંચ કાતરી પાન દેખાવમાં તો ખૂબ રૂપાળા એમના લાંબા કાન

અજગર લે છે ભરડી ભારે ઝાડની ડાળે ઝૂકે ગમે ત્યારે જીભ લબકાવી શિકાર મોંમાં મૂકે.

આગબોટ દોરે સરસર ચાલે પાણી કાપે આમ જાણે દરિયા વચ્ચે તરતું લાગે કોઈ ગામ.

દવા લેવા ‘ભગી’ માસી ડોક્ટર પાસે જાય દવા લેતાં મ્હોં મચકોરે ડોક્ટરનું માથું ખાય

“હાસ્ય”

- શિક્ષક : પપ્પુ, આંખો બંધ કરીને બતાવ, કશું દેખાય છે? પપ્પુ : ‘હા, દેખાય છે.’
- શિક્ષક : ‘શું, દેખાય છે?’ પપ્પુ : ‘અંધારું...!’
- બા : “બેટા, તું તારા આ લાંબા-લાંબા વાળ જેમ બને એમ જલ્દી કપાવી નાખ, તો સાદું.”
- દીકરો : “કેમ બા, આવા વાળ તો સંજય દત્તાના પણ છે. બહુ જ સારા લાગે છે.”
- બા : “એ તો બરાબર છે. પણ આજે તારી બહેનને જે છોકરાવાળા જોવા માટે આવ્યા હતા, એ એને બદલે તને પસંદ કરી ગયા છે.”
- મોટા ભાઈએ નાના ભાઈને ઠપકો આપતાં કહ્યું : “તું બહુ જ મોટો બેવકૂફ છે.”
- “જૂઠ ન બોલો ભાઈ, મોટા તો તમે છો. હું તો નાનો છું” નાના ભાઈએ નિર્દોષતાપૂર્વક કહ્યું.
- શિક્ષક : “પપ્પુ, ભારતનું સૌથી મોટું નગર કયું?” પપ્પુ : “શ્રીનગર”
- શિક્ષક : “કઈ રીતે?” પપ્પુ : “કારણ કે મોટાઓની આગળ ‘શ્રી’ લગાવવામાં આવે છે.”
- મહેમાન : “બેટા પિન્ટુ ! જો હું અંગ્રેજીમાં બોલું તો તું સમજી જઈશ ને?”
- પિન્ટુ : “હા ‘અન્કલ’ ! પણ અંગ્રેજીને તમે ગુજરાતીમાં બોલજો...!”

દાદાજીના ઉખાલાં

- (૧) વનવગડામાં ડોશી દાંત કાઢે.
- (૨) ભરે ફાળ, પણ મૂંગ નહીં, નહીં સસલું, નહીં ધ્યાન ઊંચું મોં, પણ મોર નહીં સમજે ચતુર સૂજાણ
- (૩) નાની શી દડી રૂપાથી મઠી દિવસે પોવાણી ને રાતે જડી
- (૪) નગરમાં નાગી ફરે વનમાં પહેરે ચીર
- (૫) પીળો પણ પોપટ નહીં કાળો પણ નહીં, કાગ પાંખો પણ પંખી નહીં ડસે, પણ નહીં નાગ
- (૬) ડાહ્યા (૨) જુદા (૨) ફાફડુ (૨) ફાફા (૨) ફાફ (૨) : ડાહ્યા